

ת"פ 13006/08/18 - מדינת ישראל נגד עידו דותן - בעצמו

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 13006-08-18 מדינת ישראל נ' דותן

בפני כבוד השופטת מרב גרינברג

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד רות שפיר

נגד

הנאשם

עידו דותן - בעצמו

ע"י ב"כ עו"ד ירון ברזילי

פסק דין

רקע כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של **תקיפה הנורמת חבלה של ממש - לפי סעיף 380 לחוק העונשין התשל"ז - 1977** (להלן: "החוק").

2. כעולה מכתב האישום, ביום 13.1.17, במהלך בילוי במועדון ברעננה, התיישב המתלונן, אחר שבילה במקום על משענת ספה בסמוך לנאשם שהיה תחת השפעת אלכוהול. הנאשם החל להתפרע ודחפו. כאשר ביקש ממנו המתלונן מספר פעמים שיתרחק ממנו ויפסיק, סירב הנאשם והמשיך במעשיו. בהמשך קם המתלונן מהספה, פנה לנאשם כשהוא שם יד על עורפו, קירב אליו את ראשו וביקש ממנו להתרחק ממנו כי הוא "מסטול והוא אינו רוצה ריבים ובעיות". הנאשם אכן התרחק מהמקום אך חזר והשליך לעבר פניו כוס זכוכית מאחר שסבר שהמתלונן מחזיק בחפץ חד. מיד לאחר מכן, הכה שוב את המתלונן במכת אגרוף בפניו וכתוצאה מכך נגרמו לו חבלות שונות ובין היתר חתך באזור עין ימין.

3. ביום 20.11.18 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן והורשע. המאשימה הצהירה כי עמדתה לענישה ראויה בדמות מאסר בדרך של עבודות שירות ולפיצוי מוסכם בסך 3,000 ₪. הנאשם הופנה לתסקיר.

תסקיר שירות המבחן

4. הנאשם בן 23, בן למשפחה נורמטיבית ושירת כמפקד בצבא. כיום עובד בתחום ההסעדה. הנאשם נעדר עבר פלילי, נטל אחריות על ביצוע העבירה והסביר כי הגיע לבלות לאחר תקופת שירות מורכבת ומלחיצה

עמוד 1

והתקשה לשלוט במעשיו על רקע שתייתו לשוכרה. הנאשם אף חווה את המתלונן כמאיים עליו. לדבריו, מדובר באירוע חריג שאינו מאפיין דפוסי התנהגותו ושלל כל נזקקות בתחום ההתמכרויות. שירות המבחן התרשם מנאשם צעיר בעל מערכת ערכים תקינה, שביצע המעשה על רקע שתיית אלכוהול והתנהלות אימפולסיבית שנבעה מלחצים בשירות הצבאי ולא על רקע דפוסי התנהגות אלימים. עוד התרשם כי בעצם ההליך היה כדי להרתיע ולהפחית סיכון מהנאשם ומעריך שרמת מעורבותו בעתיד במעשים דומים, נמוכה. על כן באו בהמלצה להטיל עליו ענישה חינוכית בדמות צו של"צ בהיקף של 200 שעות. באשר לשאלת הרשעתו בדין, לא הוצגו בפניהם מסמכים על פגיעה קונקרטית אך סבורים כי נוכח גילו הצעיר, הרתעתו מההליך ומשזו לו מעורבות ראשונה בפלילים, יש מקום לשקול בחיוב ביטול הרשעתו.

תמצית טיעוני הצדדים

5. המאשימה, ע"י ב"כ עו"ד מזולה, עמדה בטיעוניה על חומרת מעשי הנאשם ונסיבותיו החיוביות. עוד הדגישה הפגיעה במתלונן (הוגשה הצהרת נפגע ותעודה רפואית). המאשימה אינה מתעלמת מתסקירו החיובי אך סבורה כי חומרת העבירה מחייבת ענישה של מאסר קצר בדרך של עבודות שירות ומתנגדת לביטול הרשעתו.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד ברזילי, עותר לאימוץ המלצות שירות המבחן במלואן. ב"כ הנאשם הדגיש גילו הצעיר במועד ביצוע העבירה והתיקונים המשמעותיים לקולא בכתב האישום, לרבות הרשעתו בעבירת עוון בלבד. עוד עמד על כך שמדובר באירוע בודד וספונטני ומבקש שלא יעיב על עתידו. ב"כ הנאשם הסביר, כי האירוע ארע בחופשת סופשבוע לאחר שירות מלחץ בשטחים.

דין והכרעה

7. מעשיו של הנאשם פגעו פגיעה ממשית בשלומו ובטחונו הפיזי של המתלונן. המתלונן הגיע לבלות להנאתו במועדון בערב שישי ומצאתי עצמו מותקף ללא סיבה ע"י הנאשם. עם זאת, תיקון כתב האישום לקולא מקהה מעט מחומרת המעשים. כך עולה הן מעובדות כתב האישום והן מתסקירו של הנאשם, כי התנהלותו האלימה נבעה משתיית אלכוהול ולא מהיותו בעל דפוסי התנהגות אלימים. עוד עולה, כי הנאשם שהיה חייל באותה עת, שב לחופשת סופשבוע וככל הנראה שחרר מתחיו ולחציו באמצעות שתייה לשוכרה, כשהמתלונן היה קורבן להשלכות התנהלותו זו. נסיבה נוספת שעולה מכתב האישום ואף לה יש מקום ליתן משקל היא, כי סבר שהמתלונן אווז בחפץ חד, חשש מפניו ועל כן השליך לעברו כוס ותקפו.

8. הנאשם גרם למתלונן חבלות לא קלות באזור פניו, כעולה מהתעודה הרפואית (ע/2), מתצהיר המתלונן ותמונות פניו המדממות. טוב עשה שהכיר באחריותו לפציעת המתלונן ונכון היה לפצותו במסגרת הסדר הטיעון.

9. מבלי להמעיט מחומרת המעשה ופציעת המתלונן, הרי יש בנסיבותיו הקונקרטיות של האירוע שלפניי, כדי

לצמצם ממידת פגיעתו בערכים המוגנים.

10. ענישה בגין עבירות אלימות וגרימת חבלות, כוללת, על דרך הכלל, עונשי מאסר קצרים עד ממושכים. לעיתים, כשמדובר במקרים שבהם השתלב נאשם בהליך טיפולי, ניתן להסתפק בענישה צופה פני עתיד ורכיבים טיפוליים.

בחינת עתירת ההגנה לביטול הרשעת הנאשם

11. דומה שהצדדים מסכימים, כי מדובר בנאשם חיובי ששירות המבחן התרשם ממנו לטובה. הנאשם צעיר, ביצע העבירה בתקופה שבה שירת בצבא כלוחם ומפקד והרקע למעשיו קשור בקשר ישיר לשתייתו לשוכרה באותו הערב. אין אף מחלוקת בין הצדדים, שמדובר באירוע בודד שאינו מאפיין התנהלות הנאשם ואף כי לא עלתה בעיה של התמכרות לאלכוהול.

12. המחלוקת המרכזית בין הצדדים נוגעת לשאלת הרשעת הנאשם, כשהמאשימה מתנגדת לכך וסבורה שהנאשם אינו עומד בתנאי הלכת כתב ואילו ההגנה מבקשת ללכת כברת דרך לקראתו, לקבל המלצת שירות המבחן ולבטל הרשעתו.

13. שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם יורשע בעבירות שיוחסולו, ורק במקרים חריגים שבהם אין יחס סביר בין חומרת העבירה ונסיבותיה לבין הנזק הצפוי מן ההרשעה, יורה בית המשפט על ביטולה. בפסיקה, ובראשה הלכת כתב (ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**) נקבע, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני תנאים, **האחד -** סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. **השני -** על ההרשעה להוות פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. בפסיקה מאוחרת יותר הדגיש בית המשפט העליון כי מדובר בחריג מצומצם שייעשה בו שימוש **"רק במקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה"** (ראו רע"פ 3589/14 **לוזון נ' מדינת ישראל**, מיום 10.6.14) וכי על הנאשם להציג מסד ראיתי מבוסס ומוחשי המלמד על פגיעה קונקרטית בעתידו.

14. עוד נקבע בפסיקה כי קיימת מעין מקבילית כוחות בין המבחנים השונים, **"ככל שמעשי העבירה חמורים יותר, כך אין להסתפק בפגיעה כללית עתידית, אלא נדרשת פגיעה קונקרטית, ברורה ומוחשית יותר. ולהיפך - ככל שמעשי העבירה קלים יותר, כך ניתן להסתפק בפגיעה כללית יותר, לרבות תוך התחשבות בעובדה שמדובר בצעירים בראשית דרכם ושעתידם עוד לפניהם"** (ע"פ מח-מרכז 24457-03-15 **גוטרמן נ' מדינת ישראל** וראו גם דברי הש' אמיר בעפ"ג (מח-מרכז) 44406-12-11 **שואהנה נ' מדינת ישראל** (להלן: פרשת שואהנה)).

15. מעשיו של הנאשם אינם קלים. מדובר בתקיפה אלימה על רקע שכרות שגרמה לפציעת המתלונן. עם זאת, כפי שכבר נאמר, נוכח גילו הצעיר של הנאשם, מצבו הרגשי באותה עת כעולה מתסקירו

והתרשמותי, כי אכן התנהלותו האלימה כלפי המתלונן אינה מאפיינת אורח חייו ודפוסי התנהגותו, אין מדובר במעשה ברף חמור במיוחד שאינו מאפשר סיום ההליך ללא הרשעתו בדין מבלי לפגוע פגיעה בלתי מידתית באינטרסים ציבוריים אחרים. לכך אוסיף שכתב האישום תוקן והנאשם הורשע בסופו בעבירת עוון.

16. בכל הקשור לתנאי השני, עסקינן בנאשם צעיר מאד, שביצע העבירות בהיותו חייל בשירות סדיר. הנאשם נמצא בתחילת דרכו המקצועית ולא נכון יהיה שהרשעתו בדין תשמש לו בעתיד כחסם ומכשול. בעניין זה אפנה לדברי כב' השופטים גרוסקופף ופינקלשטיין בפרשת שואהנה, שתמכו בפרשנות מרחיבה יותר של תנאי זה בהלכת כתב, שאינה מתנה את הסמכות לפטור מהרשעה, רק בפגיעה קונקרטית בעתיד התעסוקתי דווקא וסבורים שהפתרון לסוגיה זו "ימצא בכך שמול האינטרס הציבורי יעמדו נסיבותיו האישיות של הנאשם כולן, בלא שהדגש העיקרי יהיה על סיכויי העסקתו בעתיד".

17. התמונה המתגבשת בעניינו של הנאשם, היא שמדובר במקרה גבולי ביחס להתאמתו לכללי אי ההרשעה. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, מצאתי ללכת כברת דרך לקראת הנאשם ולאפשר לו להתחיל את חייו הבוגרים ללא שיוטבע בהם חותמה של ההרשעה הפלילית. הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, הביע עליהם צער וחרטה, פיצה המתלונן, הסיכון שינהג באופן דומה נמוך ועצם ההליך הפלילי היה בו כדי להרתיעו הרתעה ממשית.

18. אשר על כן, אני מאמצת המלצת שירות המבחן אך לצד זה אגדיל במעט היקף שעות השל"צ ואשית על הנאשם פיצוי הגדול מזה שעליו הסכימו הצדדים.

19. **אשר על כן אני מורה כדלקמן:**

- מבטלת הרשעתו של הנאשם בדין.
- מטילה על הנאשם צו של"צ בהיקף 250 שעות. הנאשם יבצע העבודות במסגרת 'יחידת המתנדבים' בהוד השרון, במשך שנה מהמועד שייקבע ע"י שירות המבחן.
- הנאשם מוזהר כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן כנדרש, ניתן יהיה להפקיע הצו ולגזור עונשו מחדש.
- פיצוי למתלונן/עת/1 בסך 5,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.8.19 ויועבר למתלונן בהתאם לפרטים שתמסור המאשימה למזכירות בית המשפט. פיצוי בסך 3,000 ₪ שהופקד יועבר לעת/3 בהתאם לפרטים שתמסור המאשימה.

עותק מפסק הדין - יישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד ניסן תשע"ט, 29 אפריל 2019, במעמד הצדדים.

